

ปางมารวิชัย

พระพุทธรูปปางมารวิชัย วัดพระเชตุพน วิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถ ประทับ (นั่ง) ขัดสมาธิ พระหัตถ์ซ้ายวางหงายบนพระเพลา (ตัก) พระหัตถ์ขวาวางบนพระชานุ (เข่า) นิ้วพระหัตถ์ชี้ลงพื้น ธรณี บางแห่งทำรูปแม่พระธรณีนั่งบีบมวยผมประกอบ นิยมสร้าง เป็นพระประธานในพระอุโบสถ

ความเป็นมาของปางมารวิชัย

ขณะที่พระบรม โภธิสัตว์ประทับ ณ โภธิบัลลังก์ พญามารสวดตีประทับบนหลังช้างคีรีเมขล์สูง ๑๕๐ โยชน์ ยกทัพมาหมายจะทำลายความเพียรของพระองค์ พญามารเฝ้าสร้างสูงใหญ่มีมือจับพื้นถือศีศตราวุธพร้อม นำเหล่าเสนามารมากมายมีด้ามักัดิน เหล่าเทวดาทั้งหลายหนีไปหมด แต่พระบรม โภธิสัตว์มิได้หวาดกลัว พวkmารขัดศีศตราวุธเข้าใส่พระบรม โภธิสัตว์ แต่ศีศตราวุธเหล่านั้นกลายเป็นบุปผามาลัยไปสิ้น พญามารยังกล่าว ทักทักว่า รัตนบัลลังก์เป็นของตน พระบรม โภธิสัตว์ ทรงกล่าวว่า รัตนบัลลังก์นี้เกิดมาด้วยบุญที่พระองค์สั่งสม มาแต่ปางก่อน โดยอาศัยแม่พระธรณีเป็นพยาน แม่พระธรณีได้ปล่อยมวยผมบีบน้ำ กรวดอุทิศผลบุญจากการ ทำทานของพระบรม โภธิสัตว์ให้ไหลพัดพาเหล่ามารไปจนสิ้น

ปางสมาธิหรือปางตรัสรู้

พระพุทธรูปปางสมาธิหรือปางตรัสรู้ วัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร พระพุทธรูปอยู่ในพระอิริยาบถ ประทับ (นั่ง) ขัดสมาธิ พระหัตถ์ทั้งสองวางหงายซ้อนกันบน พระเพลา (ตัก) พระหัตถ์ขวาทับพระหัตถ์ซ้าย พระขงฆ์ (แข้ง) ขวาทับพระขงฆ์ซ้าย

ความเป็นมาของปางตรัสรู้

หลังจากที่พระบรม โภธิสัตว์มีชัยชนะเหนื่อพญามารแล้ว ทรงบำเพ็ญสมาธิต่อไป เมื่อจิตตั้งมั่นบริสุทธิ์ผ่องใส ปราศจากอุปกิเลสแล้ว ในปฐมยามทรงบรรลุรูปพหุเวทนาฐานสติญาณ คือ ระลึกชาติได้หลายชาติไม่มีที่สิ้นสุด ในมัชฌิมยามทรงบรรลุจตุปปาตญาณ คือ สามารถหยั่งรู้การเวียนว่ายตายเกิดของสรรพสัตว์ว่า สัตว์ทั้งหลายเกิด มาแล้วตายไป ประสบสุขและทุกข์ตามกรรมที่ทำไว้ และในปัจฉิมยามพระองค์ทรงบรรลุอากาศวิภังคญาณ ทรง ทำอัสวกิเลสทั้งหลายให้ดับสิ้นไป จนได้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในเวลา รุ่งอรุณทศย ตรงกับวันเพ็ญเดือน ๖ หรือขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ (วันวิสาขบูชา) สถานที่ตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าปัจจุบันอยู่ในตำบลพทุทคยา ประเทศอินเดีย